

FUCHS KATALIN

Jegyezd meg nekem a felhőket

VERSEK

BUDAPEST

Z-füzetek/85

**Sorozatszerkesztő
SIMOR ANDRÁS**

**Fedélterv és tipográfia
JORDÁN GUSZTÁV**

© Fuchs Katalin

Séta

Ismerősöm utrecht
sétára hívott,
a Kari Marxdreef-en
az utcatáblára mutatva
kérdeztem tőle:
Mit jelent a dreef szó?
Főút – mondta,
majd ő kérdezett:
Ki is volt az a Marx?
Dreef – feleltem.

Fuchs Katalin 1963-ban született Budapesten. 1988-ban szerzett diplomát a Zeneakadémián, hegedű szakon. Azóta Hollandiában él, mint muzsikus. Első kötete *Napi penzum* címmel jelent meg 1994-ben.

Letölthető:

[[PDF formátumban](#)] [[EPUB formátumban](#)]

Édesapámnak

Jegyezd meg nekem a felhőket

Munkából jövet
letértem az autópályáról,
itt ülök a köves mólón
a muiderzandi tavon.
Sötétedik, a Hold
narancs-szakállt ereszt
a víz apró hullámain,
az égen repülők korcsolyáznak,
gém húz el felettem,
s szinte megijedek
a vízbe loccsanó kacsáktól,
mert az autó- és vonatzajhoz
vagyok szokva.
Emlékszel? Azt mondtad
nekem egyszer, mikor
az óceánon utaztam,

hogy jegyezzem meg
neked a felhőket:
azóta amerre járok,
neked jegyzek meg mindent,
mi csak hozzád érdekes,
hogy egy legyen szemünk,
ugyanaz szívünk,
és együtt mondhassuk ki
a kimondhatatlant.

Buszmegállóban

Állok az esőben
ernyő nélkül
harmincnégy évesen
halálon innen
hazán túl
és minden irányból
félúton.

Ötven éve

Ötven évvel ezelőtt
ütötte le nagybátyám
Gyuri barátját
mert falni akart
mikor megérkeztek
az amerikaiak
és szétosztották az élelmet
miből a kiéhezett nyomorultak
halálra zabálták magukat
és úgy fordultak föl
puffadt hassal
mint a madarak
így indult el haza
Mauthausenből Pestre
becsöngetett anyámékhoz
és nem ismerték meg
húszéves volt rühes
és harmincnégy kiló
ennyit tudok az egészről
ezt is csak anyámtól
mert ő erről soha nem beszélt.
Majd egy éve halt meg
szívrohamban a fürdőszobában
magával rántva a gyógyszeresfiókot

ezért nem jár kitüntetés –
eltemettük polgárian
ahogy illett
nem értem miért ment el
hiszen jól ismerte
bennem a dolgokat
fáj és haragszom
s azóta jobban félek mindentől.

Évforduló

Éjjel fél egy és két párna között
mikor magára marad a csend
s az ember nem figyel folyton önmagát
odakúszom a küszöböd elé
meleg kávéra
józan beszélgetésre
reggel friss vizet
öntök a virággal teli vázába
mert két év elteltével sem
vagyok képes
a síroddal kiegyezni.

Azt mondják

magamról írnak
mert úgy hiteles a vers
mint lábnyom a hóban
ahol csipetnyi kölykök hadakoznak
a szomszédban villanyt gyűjtanak
esteledik
megcsörren a telefon
„téves” – mondom
és közben a torkom köszörülöm:
három napja nem beszéltem.

Bp., nyár, 1995

A Terézvárosból
a Gellértbe sietek
valután vett forintért
jegyet váltok az uszodába
magamba rejtve

a Belváros sápadt arcait –
hét éve immár
folyton költöző madár
nézem ugyanúgy őket
nyelvüket lassan feledem
szívüket ismerem csak
s itt a Gellért fái alatt
hiába fogja agyam
az angol német holland szavakat
idegen vagyok itt is
furcsa vagyok ott is.

Zárójelben

A múlt kifeslik
és a jelenbe fakul:
így színezi jövőm
a kétségbeesés.

Mukivonat

Tabák Andrásnak

Minden a megszokott
a nézőtér megtelt
a Vígözvegy megy németül
egyetlen vigaszom
hogy a kottán
fekete filccel fölpingáltam
a Lehárra az ékezetet
Daniló Danilovics ma
százhuszonhatodszor üvölti
hogy nem vesz gazdag nőt
feleségül hiszen neki
szigorú elvei vannak
most rekedtebb a szokottnál
mert alig tudott parkolni
Amszterdamban az új BMW-jével
az árokban sincs
semmi különös
a karmester ma nem Abbadót
hanem Haitinkot utánozza
délelőtt matiné volt
a Concert Gebouwban
így Leltárból Mahlert csinál
a kolléganőm a szöveg alatt

Paganinit pöcögtet
és még mindig hiszi
hogy valaha meg fog
tanulni hegedülni
én kivonva magam a forgalomból
a túlélés egyetlen
módjába kapaszkodva olvasok –
pofátlanul magyarul –
nem hallgatva veszélyt jelző
előérzetemre
(ismeritek hogy van az
amikor az ember
tudatosan követi el
a marhaságait)
és tessék az Özvegy
5. 6. száma között
a könyv 33. oldala
bal alsó sarkából
belémrohan a Tabák
a Mukivonatjával
rámzúdítva a fél Terézvárost
meg a felszabadulás utáni éveket
és a timpani helyett
már csak a Mukivonatot
hallom dübörögni
ahogy szétlapítja az elédobált
apró filléreket
utánozhatatlan formájú
gyerekkincseket varázsolván belőlük
a karmester int: be kell lépni
fölemelem a hegedűm
a dob crescendót perget
megy a Mulcivonat fellobogózva
az úttörő-avatásra
melybe a Tabák izgalmaiban
belebetegedett és azt írja:
ezt csak az értheti meg
aki szintén átélte már ilyesmit
a kis pléh-bögrére gondolok
úttörő-avatás van piros betűkkel
ráfestve
utoljára anyám hamuzott bele
mikor meglátogatott
a kezében szorongatta az erkélyen
hideg volt február
de nem szűkíthette az ereit
az albérleti szobámban
mert szállásadóm utálta
a cigarettabűzt
így kiküldtem szegényt bagózni
mert jó akartam lenni

vagyis féltettem az irhámat
már bánom
az évek nem győztek meg
itt ülök ebben a hibbant házban
szünet van iszom
lyukas kétfilléresek
potyognak a szememből
már nem is szégyellem
nem érdekel hogy néznek rám
a dekoros vigasztal
ordít a fülemben –
tökrészeg –
a kanadai kürtös
mellémzuhan a székre
fölsóhajt: What are we
fucking doing here?
kibámulok az ablakon
Boci-csoki ízt érzek a számban
s várom a Mukivonatot
hogy eljöjjön értem
és végre hazavigyen.

Április 11

Azoké ez az ünnep
kik Attiláért verik
mára duzzadt mellüket
érmét és kitüntetést
osztogatnak egymásnak
kritikussal boroznak
mert úgy jó a kritika
hogyha meg van vitatva
melyik párthoz tartozik
egy-egy ünnepelt s ha nem
tartozik független de
remélhetőleg azért
még éplelkű keresztény.
És van-e még költő
ki énekel kinek nem
telik díszkiadásra
nincsen sajtója mégis
híres és névtelen mint
a nép melyről ha ír
csupán csak annyi a hír
hogy a csöpp vajjal együtt
elvették a kenyerét is
s még Szárszóig sem tudja
a jegyét megváltani.

TV-reklám

Gyerekkacagás,
néger kiskölyök
a képernyőn,
feje fölött
kukoricafürtök,
rajta zöld betűkkel:
Több kenyeret a polcra!
A kép alján
másik felirat:
A posta-lottó segít!
Hát nem gyönyörű,
hogymilyen híresért
részt vehetsz a világ
megváltásában?

Királyi krónika

Claus herceg
afrikai körútjáról
hazaérvén azt nyilatkozta
az újságnak,
hogymilyen ottani elmaradottság
egyik legfontosabb oka az,
hogymilyen az emberek
nem spórolnak,
aztán szabadidő-ruhát öltött,
és a jövőt rábízta
a tévé meteorológusára,
aki az ország
nyilvánossága előtt
felelősséget vállalt
Európában az
elkövetkezendő öt napért.

(Nélküled)

Koldus nélküled az éj,
magamon kívül hálok.
Rendőrt büntet és csak néz:
ilyen botrányt ki látott?

Csüngök

a kanapén arcom
tenyerembe gyűrve
velem nem megy
semmire az este
nyílik az ajtó
jössz egyenest felém
a szót csókká mázolod
a számon összekuszálódunk
mint a gondolat
melyet ilyenkor titokban
jegyezni szeretnék
de elrejtetted
rég a kezem így csak
a füledbe súghatom:
ne hagyj többé
így magamra.

Mikor elalszol

álmod vonását bámulom
a takaró alatt begörbítem
testem mint a macska
karom kinyúlik feléd
és nincs kedvem
eloltani a villanyt.

Vasárnap van

szeretkezünk,
a fal túloldalán
futball, sörreklám,
hírek háborúkról,
előrehazudott békékről,
majd megint meccs,
hajrá, gyorsabban te hülye,
az istenit ennek az
elízelt világnak –
Fölkelünk,
elzárjuk a szomszédot
és összebújunk újra,
hogyan gyereket csináljunk
erre a mindörökre

elízelt világra.

Mióta beléd szerettem

minden éjjel csóknál és villanyoltáskor
körültapintható pontossággal érzem
hogyan zsugorodnak egymásra a napok
undok félelem zsarol ölelés után
csak forgolódom alvásra képtelenül
s olyankor álmodból visszakövetellek.

Különös

Arcom a kezében
ez minden
amire vágyom
más nem érdekel
mint tizenéves koromban
mikor az iskolavécében
a főtéma az orgazmus
meg a halál volt
és nem tudtuk még
ami előtte van...
Erre inni kell
vagy fütyülni
narancssárga szekrényt
állítani a szoba közepére
kitárni az ablakot
hadd röhögjenek odakint
akik ugyanazon szavakat
használják ködben
télikabátban egyébként
és legfőképp általában.

Ha majd nem leszel

Ha majd nem leszel
és én még leszek
minden zápor után
kiszámolom majd
a megkerült csillagokból
hány millió fényév
innen a szerelem.

Főbűn

Z. R. még soha
senki ellen
nem követett el
semmit.

Drogériában

Milyen színű legyen a festék? –
kérdi az eladó.
Mindegy – felelem,
a fejemben őszülnek
a gondolatok.

A költészet patológiája

A költő és a vers
jelen értelmezésben
egymástól nem elválasztható,
nemét tekintve lehet
hímes, hímtelen,
rímes és rímtelen,
a lírában a kór tüneteinek
három leggyakoribb fajtáját
lelhetjük fel:
a kép-, a pénz-,
s az elmezavart.

Egy költőre

Te, ki egykor
gyönyörű káposztaként
gyökereiden csüngő gilisztákkal
duzzadt húsos leveleidet
kihívóan az égnek mutogatva
úgy voltál jó,
ahogy voltál,
most megalkuvások krikettjátékosa,
középszerúséget tápláló tárgya,

álmok amatőr hőse
s a valóság hivatásos
halálcsinálója lettél.

Tükröd nem pucolja senki.
Én többé veled nem állok szóba.

A vers

folyton fölriaszt
nem hagy nyugodni
rákenődik az
ételemre és
azt is ő eszi
meg mint ahogy ő
ír meg engem is
elkísér lassan
mindenhová mint
köteles barát
gyűlésre bárba
hűvös klozettra
ünnepre ha van
kutat köröttem
énemben vizslat
jegyzetel áthúz
hozzám ad s újból
elvesz belőlem
szép kötetbe gyűjt
idővel sajtó
alá rendez és
közreadja majd
elégedetlen
halálomat is.

Rossz szokás

Kölökkorom óta
utálom a mentolízt a számban
elalvás előtt
ezért sosem mosok
este fogat
mindig rossz alvó voltam
s most már csak az altató
égeti szűkre a szemem
de így is pocsék az éjszaka
reggel káromkodom

mert elaludtam – az altató –
tizenegy óra megint
miért nem lehet ezt
normálisan csinálni
miért felejttem
a közértben a vajat
mikor előre tudom
hogy ott fogom felejtteni
miért hagyom égve a villanyt
ha majd egyszer
úgysem tudom kifizetni
miért hívlak föl
harmadszor a héten
hogy megkérdezd: hogy vagyok
miért fekszem le újra
ugyanabba az ágyba
ahol számvetést csinálva
sorra veszem a napot
míg az altató
szűkre égeti a szemem
s félálomban a kisvillanyt
égve felejtve vágyom a holnapot
melyhez mégis úgy ragaszkodom
mint szarás után a kézöblítéshez.

Itt se Arc

se poetica, tenyérbe
gyúrt arccal kuporgok,
okos dolgokra próbálok
koncentrálni, miközben
meghalnék egy tál
makaróniért.

Vigasz

Ha majd eljön az idő,
a bizonyos, melynek
majd jönnie kell,
nem én fogok meglógni vele,
hanem kínládásaim,
vacogásaim,
kitartó kétségbeeséseim
hagynak majd el engem.

Röhely

Gyerekként ezt a szót
így írtam elipszilonnal
mert meg voltam
róla győződve
hogy azt jelenti:
nevetésre kijelölt hely.
Ám ez rég volt
felnöttem –
hejzetem kacagnivaló.

Éj

Hajnali négy múlt
s ebben az önemésztő virrasztásban
csak arra várok,
hogy a macska odakint
fölugorjon a párkányra,
beeresszem, és miután
elhelyezkedett a takarómon,
úgy aludhatok majd el,
hogy most már
nem történhet velem
a világon semmi rossz.

Február

vánszorog, odakint
bokrok ágyékáról szaggat
barna leveleket a szél,
a hó verejtékké olvad
az utcaseprő homlokán,
míg ajtóm előtt sepri a telet,
melyben úgy tűnik el
lassan életem,
mint kabátzsebben
a fénykép.

Séta

Ismerősöm utrecht

sétára hívott,
a Kari Marxdreef-en
az utcatáblára mutatva
kérdeztem tőle:
Mit jelent a dreef szó?
Főút – mondta,
majd ő kérdezett:
Ki is volt az a Marx?
Dreef – feleltem.

Erkölcsi bizonyítvány

Nem öltem pisztollyal, késsel,
ököllel, sem puszta kézzel,
nem verekedtem tömegben,
sem egyénileg,
nem alkalmaztam erőszakot
sehol senki ellen,
pedig, ha tudnák,
hogymennyi gondolataimhoz
mennyi vér tapad,
tizennégyszer kivégeznének,
és szigorításul rámsóznák
a teljes jövő századot!

Mexikó, indián falu

A kislány a hímzett
zsebkendővel a pezómat,
a fiú a kezében
nyomorgatott banánt,
az asszony a fényképezőgépet,
a férfi a cipőmet
meg a kék szememet követelte.

Frida Kahlo „utolsó képe”

Diego piramisán
ülnek a macskák,
a madarak csendesek,
majom sem ugrál,
a szögek azok,
amik a fájdalmat okozzák,

a Halál kinyúl a fejéből,
s a farzsebébe gyömöszöl.

Sorok Friádhoz

Marx, Engels és a többiek
most is ott függnek
ágyad fölött a falon.
Jövőd, melyben hittél,
múzeum lett;
ma milyen képet festenél?

Hágai bíróság

Egy arnhemi hárfaművésznőt,
aki 3 gyerek, 1 férj, 2 hárfa
és 4 arany nyaklánc tulajdonosa,
arról faggatják az atyafiak,
milyen tevékenységet folytatott
a háború alatt Hollandiában.
„Szörnyű, ami történt,
adtam pénzt a menekülteknek,
de ha vacsora közben mutatták
a tévében a táborokat
és a bombázásokat,
átkapcsoltam másik adóra,
mert elment tőle az étvágyam.”
A nemzetközi ítélőbíróság
enyhítő körülményeket
nem vehet figyelembe,
kizárólag arra a kérdésre
adhat választ,
ki a bűnös:
Az ékszerész, a férj,
vagy a hárfakereskedő?

Jugoszlávia

Nem a nemzetek,
a tőke háborúja ez.
De nem a tőkések pusztulnak,
hanem a nemzetek.

Állatkert

Kánikula,
parkolni alig lehet,
a mocskos üveg mögött
a melegtől félholt
az oroszlán,
a grizli bágyadtan vakarózik,
a dél-amerikai
méteres papagáj
hisztériás rohamában
nelciugrik a kerítésnek,
hogy a gyerek sírva fakad,
nyoma sincs a pandának,
pedig a tábla szerint
ezen a pár négyzetméteren
kellene tartózkodnia,
fél öt,
lassan menni kell,
repülő hűz el felettünk,
egy asszony mutatja
kisfiának:
NATO-gép,
megy Jugoszláviába,
az indiai elefánt
hozzá sem nyúlt
a vödörnyi zsömléhez,
csak legyezi magát
és hazavágyik,
a kijáratnál veszünk
egy lufit a gyerekek
háromszázért,
a kocsni előtt öregasszony
tartja tenyerét,
s egy zsömle árával
nyugtatjuk meg
lelkiismeretünket,
az autóban hazafelé
behunyt szemmel betöröm
az oroszlán kalitka üvegét,
szétfeszítem a papagáj
drótkerítését,
a grizlire vadászruhát húzok,
és lelövetem vele
a NATO-gépet,
az indiai elefántot
száműzöm az őserdőbe,
és a zsömléket az
öregasszonynak adom,

a lufist faron rúgom,
hogy a háromszázból
lassabb meggazdagodás,
erkölcsi valuta alapján
kettőszázat visszaad,
a kettőszázból lottót veszek,
rögtön telitalálatosat,
mely pont elegendő arra,
hogy lepénzeljem vele
azokat,
akik fent említett
gaztetteimért
jogosan elítélnének
ebben a szépen fejlődő,
béke és szabadság szerető,
de mindenek előtt
demokratikus jogállamban.

Újhullám

Amikor egy német
zöldpárti politikus
azt nyilatkozta
választási beszédében,
hogy az auschwitzi moralizálás
már lejárt lemez,
hiszen az az akkori
Németországot tükrözi,
és hozzátette:
az auschwitzi koncentrációs
tábor lakói boldogan
kiegyeztek volna
egy albán menekülttáborral,
akkor abbamaradt bennem
minden jelző és ige,
minden hasonlat, szín,
és minden, ami csak
egy kicsit is emberi.

Best of kommunizmus

Magyarul le se merik írni
2 kis kazetta
ennyi maradt
ifjúságból
reményből

munkásból
munkanélküli
mozgalomból
ácsorgás
a munkaközvetítőben
daloljunk hát vígan
hiszen a zene
mint tudjuk
2500-ért
mindenkié.

Dániel

Csókból ölelésből
harmincöt éve növesztett vágyból
építem templomod.
Te vagy jelenem, jövőm,
s halálom megsemmisítője.

Az első mosoly

A toll elhalványul
a szék megszűnik recsegni
lelassul az alma fonnyadása
mindez azért
mert a szád balsarkából
elindult egy apró mosoly
egyszer csak ott volt
megjelent a semmiből
és bejárta az arcodat
babrált egy kicsit
a szempilláddal
azután elszaladt
mintha soha
nem is lett volna.
Lám te oda sem
ügyelsz
csak fekszel
a kiságyban mozdulatlan
mert ezentúl
rábízod a nagy
és fontos dolgokat.

Daninak

Én már nem tudom
hogyan is volt akkor
a fonalak összekuszálódtak
hogyan elsötétítették az eget
ami aztán úgy alásüllyedt
hogyan a kéményeket
rányomta a házakra
és bennük összezsugorította
az embereket és a szívüket.
Azóta minden annyira lapos
hogyan csak kúszom
jelenből jelenbe
a múltat réges-rég elfeledve.
Te meg nem tudsz járni
pici lábad hasad alá húzva
küzdöd magad előre
mégis torony vagy
a házak között
és megbámul a fél világ.
Gyere ide
mesélj nekem fényről
és színes csodákról
hajolj le hozzám
ültess az öledbe
öleld meg bennem azt
aki valaha voltam
s legyünk újra együtt:
én és te
te meg én és
mi ketten.

Bébi Dániel

Te vagy az egyetlen
aki képes percekig
mélyen a szemembe nézni.

Földrengés

Sziklák hasadnak
hegyek omlanak
az összes fal reped
ordítva ugrok le
a nyolcadik emeletről

életem szétdúlt
zátonyaira.

Jó volna

eltűnni, mint
szellentés a fűben
szétnyomódni mint
avar a földben
vagy meghúzódni
egy tucatnyi
papírkosárban
hol mindegy már
mi van alattam
és mit dobnak utánam
hol nem kell többé
háborúzni szűkös
lélek-négyzetmilliméterekért
s hallgatni hogyan
csépelik odakint:
énénénénénénénén
énénénénénénénén

3x3

A napok rövidek,
a hetek loholnak,
az évek halmozódnak, mint a szemét.

Az idővel ellentétes irányúak vágyaim,
a múlt ígérete vagyok
és a jelen féllője.

Jövöm, ha van, egyre-megy,
a terv mindig füstbe megy
s az ember végül összemegy.

Remény

Csapdákkal telerakott
egérúton loholva
verseny tárgyalunk
az Idővel.

A gyerek elaludt

A gyerek elaludt,
a kishabárban most
idehazudlak téged
magam mellé,
fájsz, tudom,
sorsod az ablakra írtad,
sápadtan bámulsz ki rajta
chemo után,
vére várva,
add ide kezéd melegét,
hajoljunk együtt
a kiságy fölé,
mint pihékre tördelt,
gyűrött árnyék,
nézd, hogy simítja
pillái közt álmát,
a nagyot, az igazit,
hog Mackó és Masiniszta után
egyszer talán,
majd igazából
Rád hasonlít!

Apám,

a kisvillany félárbocon,
rég aludhatnék,
de mégis téged szólítalak
ebben a lassú gyászmenetben
tengődő éjszakában;
pár órája láttalak,
földerültél jöttömre,
bűnös szerelmesekként osontunk
végig a kórház folyosóján,
lent a kertben
kart karba öltve beszélünk
politikáról, barátokról,
s míg az életbenmaradás
esélyeit latolgattuk,
a fák megrezzentek felettünk,
úgy kúszott kezem
végig a kezeden,
mint botorkáló szél
fésületlen fűszálak között,

végül hatalmas sziát kiáltottam,
mikor már a negyedikről integettel,
remélem, mindenki felébredt,
a kijárat felé azon kuncogtam,
amit arról a „spiné”
éjszakás nővérről mondtál,
mármint, hogy tehet neked
egy szívességet holnap, közvetlenül
a béltükrözésed után,
későre járt,
a portán taxit hívattam,
s a taxis borraivalóért hajlongott
– Te soha, senkinek
nem hajlongtál! –
Otthon a hűvös szobában
kabátként húztam
össze magamon az ölelésed,
vacsora közben
hiába sóztam agyon a paradicsomot:
az élet 36 év után is
kizárólag Veled fogyasztható!

Készült 500 példányban

**Ez a
424
példány.**

**ISBN 963 640 177 2
ISSN 0866 - 4420**

Felelős kiadó a szerző

Felelős szerkesztő Tabák András

**990249 Tótfalusi Tannyomda, Budapest
Felelős vezető Nagy Lajos igazgató**

Terjeszti a Könyvtárellátó Közhasznú Társaság
